

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob

S účinností od 1. 1. 2025 bylo novelizováno znění ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu, které se týká mimosmluvní odměny advokáta, a tedy i výše náhrady nákladů právního zastoupení, při společných úkonech při zastupování více osob. Na první pohled jednoduché pravidlo je ale v praxi výkladovým oříškem, a to nejen proto, že se vlastně jedná o slovní matematickou úlohu. Nabízí totiž hned tři varianty výkladu a následného výpočtu odměny.

Nejdříve připomenutí, jak předmětné ustanovení zní: *„Jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za druhou a každou další takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu snížená mimosmluvní odměna. Mimosmluvní odměna se snižuje za druhou osobu o 20 %, za třetí osobu o 40 %, za čtvrtou osobu o 60 % a za pátou a každou další osobu o 80 %.“*

Jak lze tedy výši odměny vypočítat?

Varianta A: 60-60-60

Dle této varianty se mimosmluvní odměna snižuje dle počtu zastoupených osob, a to u všech zastoupených osob o hodnotu uvedenou u odpovídajícího počtu zastoupených. V případě společného zastupování tří osob se tak odměna za všechny tyto osoby snižuje o 40 % a za všechny zastoupené osoby tak náleží 3 x 60 % z plné odměny.

Tento výklad je jednoduše nesprávný a v krajních případech absurdní. Předmětné ustanovení neříká nic o krácení odměny za zastupování první osoby. V případě zastupování 5 osob by pak při užití tohoto výkladu náležela odměna ve výši 5 x 20 % z plné odměny, tedy jinými slovy totožná odměna, jako by advokát zastupoval jediného účastníka, což je zjevný nesmysl.

Bohužel se ale v praxi nezřídka stává, že především soudy prvních stupňů tento výklad používají. Přitom se v důsledku tohoto výkladu může významně zkrátit náhrada nákladů řízení, a od určité materiality je tak nutné se proti nákladovému výroku odvolat, přestože s tím jsou spojeny další náklady, které už nikdo nenahradí. Navíc se tím odloží právní moc nákladového výroku a zbytečně se zatěžují odvolací soudy.

Varianta B: 100-80-60

V této variantě dochází k postupnému snižování odměny za každou další zastoupenou osobu. Za prvního zastoupeného tedy náleží 100 %, za druhého 80 %, za třetího 60 % plné odměny a tak dále.

Tento výklad již opakovaně zvolil i Nejvyšší soud, například v rozhodnutí sp. zn. 27 Cdo 2246/2025. I dle mého názoru se jedná o výklad, který nejvíce odpovídá samotnému znění předmětného ustanovení.

Potíž s tímto výkladem nastává v okamžiku, kdy se sice jedná o společné zastupování více osob, ale s rozdílnou výší tarifní hodnoty, tedy například s rozdílnou výší vymáhané pohledávky. Jak se totiž

určí, která z těchto osob je první a náleží za ni 100 % odměny, která druhá, za kterou náleží 80 % odměny a tak dále? Velikostí nároku? Vzestupně nebo sestupně? Abecedně? Nebo snad podle zvoleného pořadí na žalobě? Advokátní tarif nám žádnou odpověď nedává.

Varianta C: 80-80-80

Řešením je varianta C, kterou zvolil Nejvyšší soud v usnesení sp. zn. 25 Cdo 1552/2025, které má následující právní větu: „Odměna advokáta společně zastupujícího více účastníků se podle § 12 odst. 4 AT ve znění účinném od 1. 1. 2025 určí tak, že u každého účastníka se plná odměna krátí o aritmetický průměr procentních hodnot uvedených v tomto ustanovení.“

Dle tohoto výkladu je tedy nejprve nutné vypočítat aritmetický průměr hodnot krácení. V případě tří zastoupených osob jde tedy o aritmetický průměr hodnot 0, 20 a 40 ($60/3=20$), a o tuto procentní hodnotu následně snížit odměnu za všechny zastoupené osoby. Tedy v případě tří zastoupených osob se bude plná odměna u každé osoby krátit o 20 %, tedy za každou osobu bude náležet odměna ve výši 80 % plné odměny.

Tento výklad sice neodpovídá znění advokátního tarifu, který neříká nic o krácení odměny za zastupování první osoby, a výpočet je poněkud krkolomný, ale zároveň se díky tomuto výkladu krátí odměna rovnoměrně, bez ohledu na výši tarifní hodnoty, což bylo smyslem novely advokátního tarifu. Je to dle mého názoru výklad správný.

Jak Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí uvádí: „Je-li však smyslem úpravy snížit odměnu tím více, čím více je účastníků zastoupených týmž advokátem, musí být rozhodující jejich počet, nikoli pořadí.“

Doufejme tedy, že si soudy počítání aritmetických průměrů procentních hodnot osvojí.

Mgr. Lukáš Vacek
Advokát

AegisLaw

[Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Jungmannova 26/15
110 00 Praha 1

Tel: +420 777 577 562
Email: office@aegislaw.cz

Další články:

- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)
- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [Nové limity opatrovnického rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)
- [Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob](#)
- [Nepřiznané koalice](#)
- [Společnost s podíly 50:50 - právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost - prokura](#)